

"Kurentova nevesta"

Veseloigra "Kurentova nevesta", ki jo je dal dramski zbor "Ivan Cankar" v nedeljo na odru Slovenskega narodnega doma, je bila srečno izbrana in docela odgovarjajoča predpustnemu času, ko človek vsaj za hip rad pozabi aktualne razmere, v katerih ni mesta za bur-

risanje ocen clevelandskih igrar in prijeten posel, ker se namreč lahko na zunanje čitatelje, katerim naši diletanški zbori niso znani, vtis, da se vse vprek hvali. Poudarjamo samo to, da imamo v Clevelandu prvovrstne diletanške zore, med katerimi zavzema "Ivan Cankar" nesporno odlično mesto. Zato je bila celotna igra, zlasti še, ker je bila i po vsebini i po sposobnostih igralskih moči, primeroma lahka, izborna podana.

Veroniko, Kurentovo nevesto, je igrala Bertha Eršte, ki je položila v svojo vlogo vse, kar se je sploh dalo položiti vanjo; bole ne bi mogla pogoditi te vloge nobena naših igralk. — Bila je ljubka in prepičevalna koketka, ki je vzbujala hkratu smijanje in škodoželje.

Matevža Burnika, župana v vsemnem domu, in Polono, njegovo ženo, sta izborna in prepičevalno odigrala August Komar in Josephine Močnik.

Ovčarja Toneta Zaplatarja je predstavljal John Cheh, in sicer tako dobro, da je zelo udarjal. Vidi se, da ima veselje do dramatike in da si v resnici pri-leva izpopolniti svoje igralske sposobnosti.

Franceta Stružnika je dobro odigral Joe Drašler, katerega smo videli v nedeljo prvičkrat na našem odru.

Težjo vlogo Martina Strgulca, kneza, je prav posrečeno odigral Maks Traven, ki je vedno svojim vlogam kos.

Zelo sta ugajala tudi Louis Zorko in Anton Eppich, in sicer prvi v vlogi kmeta Mike Stružarja, drugi pa v vlogi goštanika Krefka.

Kurenta, narodovega burke-za in veseljaka, pa je tako v igralskem kakor v pevskem ozi-ru dovršeno podal Frank Plut, ki je s svojo igro, s svojimi bur-kami in svojim blagovročnim tonom zadivljaval občinstvo.

Ki mu je navdušeno ploskalo. To je bila edina težka vloga v tej igri, ki jo je Plut resnično moštrosko odigral.

Igro je brezhibno in gladko režirala Tončka Simčič, sloven-ka čustva izborna razumevajo-ča agila predsednica dramske-ga zbora "Ivan Cankar."

Med odmorji je nastopil z mi-šimi angleškimi in narodnimi popevki in štiriletni Lojzek Eršte, ki si je s svojim nasto-pom osvojil srca občinstva.

Pet je na odru je spremljala na klavirju Mollie Plut.

Prihodnja Cankarjeva igra pa bo Fedor Gradišnikova drama "Norci", ki jo bo podal gori-omenjeni dramski zbor dne 20. a-prila. — S.

KONCERT

Naši javnosti toplo pri-poročamo, da se udeleži koncerta, ki ga priredi v nedeljo popoldne ob treh v SND naš odlični basist

John Lube.

Podpirajmo naše domače talente! Vstopnice dobite tudi v našem uradu. Sezite po njih!

Izolacionisti grozijo s filibustriranjem predloge

Sprejem lend-lease predloge se utegne zavleči do prihoda njegova torka. — Zagovorniki predloge je nočejo forsirati, ker se je bati filibustriranja od strani nasprotnikov.

WASHINGTON, 24. februarja. — Sprejetje lend-lease predloge je bilo nocoj zavlečeno, ko so izolacionisti in ostali nasprot-niki predloge zagrozili s filibu-striranjem iste, nakar so vodi-telji senata opustili svoj na-men, da bi sforsirali podaljšano zasedanje senata, to je, da bi se-nat začel z zasedanjem bolj zgo-daj zjutraj in da bi nehal bolj pozno zvečer.

Groznja filibustriranja
S filibustriranjem sta zagro-zila senatorja Wheller iz Montane in Bennett C. Clairk iz Misourija. Senator Wheeler je izjavil, da bodo nasprotniki predloge govorili "cele dni," se-nator Clark pa je dejal, da bo prebral, če bo treba, iz wash-ingtonskega direktorija vsa ime-na in vse naslove prebivalcev, samo da se bo zadeva dlje časa vlekla. (Filibustriranje predlog namreč pomeni, da se jih zavla-čuje z dolgotrajnimi govori, do katerih ima pravico vsak posa-mezen senator. Pri tem ne gre za to, kaj se govori in filibustri-rajoci senator lahko "cajtenge"-bere, samo da se sliši njegov glas. Tozadevno proceduro la-hko senat ukine samo z dvotre-tjinsko večino, Opomba uredniš-tva).

Danes je jasno, da se bo spre-jem predloge o kateri se je sma-tralo, da bo sprejeta še tekom tega tedna, zavlekel do drugega tedna, in sicer najbrže do torka.

ZOPETNA OTVORITEV VAŽNIH KANALIZACIJSKIH NAPRAV

Mestna zbornica je po dolgotrajnih debatah sklenila, da se imajo zopet odpreti kanalizacijsko-izčiščevalne naprave, ki so bile od torka zaprte. — Councilman Pucel se je izkazal v debati za pravega prijatelja ljudstva.

Mestna zbornica je snoči o-ziroma danes zjutraj ob 1:30 na voji dolgotrajni seji in živahni debati odločila, da se ima cleve-landске naprave za čiščenje ka-nalizacijske nesnage zopet od-preti, ko je odglasovala, da se zviša vodne račune za 18 centov za vsakih 1,000 kubičnih čev-ljev porabljene vode.

Rezultat snočnega glasova-nja in tozadevnega sporazuma mestne zbornice je, da so pričele omenjene čistilne naprave, ki so bile zaprte od zadnjega torka, danes zjutraj zopet obratovati, toda uradniki departmanta utili-tet so izjavili, da bodo pretekli trije tedni, preden bodo ome-njene naprave obratovale zopet s polno silo.

Sprejem 18-centnega poveša-nja vodnih cen pomeni prvi po-raz župana Blythina, ki je izja-vil, da bi bilo potrebno zvišati ceno za 22 centov pri 1,000 ku-bičnih čevljih vode.

Nastop councilmana Pucela
V debati, ki je trajala nad štiri ure, je debatiral nad eno uro slovenski councilman Edward L. Pucel, ki je stopil pred tablo ter s številkami dokazal, da ima mesto dovolj velik budžet, da bi lahko obratovalo imenovane važ-ne in zdravstveno neobhodne naprave brez dodatnih davkov na zemljišča in brez dodatnega povziranja vodnih cen.

Glavno je, da se bo pričelo v kanalizacijsko - izčiščevalnih na-pravah zopet z delom, dasi je župan izjavil, da bo sicer podpi-sal ordinanco, toda je istočasno posvaril, da bo moral pozneje za-htevati dodatne vsote, ako se bo hotelo skoz vse leto nadaljeva-ti v teh napravah.

Hitler grozi Angliji z letalsko in podmorsko vojno v velikem obsegu

V svojem govoru pa je bil toliko previden, da ni določil datuma, kdaj bo zavzel Anglijo. — Obljubil je tudi, da bo ostal ob strani svojega nesrečnega italijan-skega partnerja, ki je do vrata v kaši.

MONAKOVO, 24. februarja. — Ob 21. obletnici ustanovitve nacijske stranke je imel Hitler danes tukaj govor, v katerem je med drugim dejal, da bodo v marcu in aprilu pričele nemške podmornice z vso silo napadati angleško otočje, toda je še pri-pomnil, da noče postavljati no-benega definitivnega datuma za pričetek vojnih operacij. Svoj govor je končal z besedami: "V bodočnost gledam s fanatičnim zaupanjem."

Norčevanje iz Anglije
V svojem govoru se je Hitler norčeval iz angleških groženj, da bo Anglija invadirala evrop-ski kontinent ter je dejal, da bo do nemških bombniki našli an-gleške parnike, kjerkoli se bodo slednji nahajali: v Severnem ali v Sredozemskem morju.

"Ena stvar pa je gotova," je rekel Hitler. "Kjerkoli bodo an-gleški parniki, tam bodo naše podmornice, dokler ne pride končna odločitev."

Earl Browder od- stopil od tajništva komun. stranke

Njegov naslednik bo Robert Minor, veteranski voditelj stranke in eden njenih ustanovnikov.

NEW YORK, 24. februarja — Earl Browder je nocoj naznanil, da odstopa od generalnega taj-ništva ameriške komunistične stranke, v katerem uradu mu bo nasledil Robert Minor, veteran-ski komunistični voditelj in eden izmed ustanovnikov ameriške komunistične stranke.

Browder bo moral kmalu na-stopiti svojo kazen, to je štiri le-ta zapora, ker je vporabljal a-meriški potni list, ki si ga je pri-dobil pod navedbo napačnega i-mena, kar je tekom obravnave sam priznal.

Minor, ki je bil svoječasnno e-den izmed najboljše plačanih ka-rikaturistov (risarjev - smešnih in sarkastičnih slik), se je leta 1919 ločil od socialistične stran-ke ter pričel ustanavljati komu-nistično stranko Amerike.

Browder je izjavil da se bo glas komunistične stranke slišal vse glasneje in glasneje, in to kljub akciji, ki jo izvaja vlada proti posameznim članom vlade.

Kultura

VAJA ZA IGRO "NEVTRALNI AMOR"

V sredo 26. februarja se vrši vaja za igro "Nevtralni amor", katere se bo igrala pod avspicijo Cankarjeve ustanove 9. marca v Detroitu. Vaja se bo vršila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek točno ob osmih. Vsi igralci ste prošeni, da pridete in da ste točno na me-stu.

Med sedemnajstimi obrati, v katerih so stavke, so tudi Wil-lard Storage Battery kompanija, Standard Tool kompanija in Hertner Electric kompanija v Clevelandu.

Barbertonske novice

Iz tukajšnje bolnišnice se je ravnokar povrnil na svoj dom dobro poznani rojak Anton Dev-jak. Prestal je težko operacijo in zdaj se zdravi doma. Obenem tudi poročam, da sem se prese-lil iz mesta Barbertona. Moj no-vi naslov je: Anton Yaklich R. 1, Box 542 A, Barberton, Ohio. (U. S. 224) Ako bi me slučajno hotel kdo obiskati, me lahko najde, ker prostor se nahaja ravno pred mestno mejo Bar-bertona. — A. Yaklich.

"Drevo s klobasami"

Naša naročnika Mr. in Mrs. Remic sta nam poslala iz Mia-mi, Fla., sliko drevesa, na ka-terem rase sadež, ki je popolno-ma podoben velikim, do dva čev-lja dolgim klobasam. Pogled na to drevo in na njegov čuden sad je res izredno zanimiv, ker se zdi, kakor bi bil človek v pravi-ljčni deželi, kjer rasto na drev-ju baje vsakovrstne dobrote.

Žalostna vest

Mr. Anton Bokal, 731 East 157th St. je prejel žalostno vest iz stare domovine, da mu je u-mrl njegov oče Janez Bokal v visoki starosti 90 let. Doma je bil iz vasi Zajelše, fara Dol pri Ljubljani. Po domače so rekli pri Karbču. Pokojni je vodil go-stilno več let, in je bil zelo po-znan okrog Ljubljane. V sta-rem kraju zapušča hčer Fran-čiško in brata Franka ter več so-rodnikov. V Ameriki pa sina An-tona in nečake Venc Klemenči-ča in Valentina Bokala. Bodi mu ohranjen blag spomin.

V bolnišnici

V St. Lukes bolnišnici se je podal dobro poznani gostilničar Mr. Martin Kozar iz 1049 East 185th St. Nahaja se v sobi št. 248. Obiski so dovoljeni. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

ROJSTVO ČETVORČKOV

LOUISVILLE, Ky., 25. februarja. — Mrs. Beulah Lasley, 42 let stara žena Porterja Lasleyja, ki je tu-di 42 let star, je porodila v nedeljo na svojem domu čet-vorčke. Mrs. Lasley je da-la že prej življenja desetim otrokom, od katerih jih je osem pri življenju. Med čet-vorčki so tri deklice in en deček.

Mati in deteta se nahaja-jo v ugodnem stanju. Zdrav-nik pravi, da bodo deteta v nekaj dneh prepeljana v bolnišnico, kjer bodo delež-na boljše nege in postrežbe.

Številne stavke v tovarnah industrije za obrambo

Stavke zelo ovirajo produk-cijo obrambnih sredstev, katerih imajo prizadete tovarne naročenih za \$60,000,000.

United Press navaja sedem-najst stavk v tovarnah, ki ima-jo z vlado podpisane kontrakte v vrednosti nad \$60,000,000 za izdelavo raznih obrambnih sred-stev.

Vladni posredovalci čakajo zdaj na rezultat glasovanja 7,800 članov C. I. O. United Au-tomobile Workerh unije, zapo-slenih v Allis - Chalmers Manu-facturing tovarni v Milwaukee, ki ima kontrakte v vrednosti \$40,000,000, ali bodo končali stavko v tovarni ali ne.

Tozadevno glasovanje teh de-lavcev se je imelo vršiti včeraj.

V Lansingu, Mich., se bo tudi sestal vladni posredovalec z re-prezentanti U. A. W. — A. F. of L., v nadi, da se mu bo posreči-lo poravnati stavko v tovarni Motor Wheel korporaciji, kjer traja stavka že nad teden dni.

V tej stavki je prizadetih 2,000 delavcev, ki delajo na \$4,000,000 vrednih kontraktih. Ta tovarna je vitalnega pomena za avtno industrijo; zaradi te stav-ke se je morala zapreti tovarna Packard Motor Car kompanije v Detroitu, ker je zavladalo po-manjkanje raznih potrebščin.

RUSIJA SE NE BO VMEŠAVALA V BALKANSKE ZADEVE

Sovjetska Rusija je obvestila vlade balkan-skih držav, da je dala Nemčiji svobodne roke v jugovzhodni Evropi.

BOLGARSKI ČASTNIKI PROUČUJEJO Z NEMCI ZEMLJEVIDE

SOFIJA, 24. februarja. — Sov-jetska Rusija je obvestila vla-de vseh balkanskih držav, da je dala Nemčiji svobodne roke v jugovzhodni Evropi. Čim se je objavilo to vest, je bolgarska vlada ukazala zatamnitev vseh krajev v Bolgariji.

V velikih sofijskih hotelih so nocoj bolgarski častniki v uni-formah proučevali zemljevide z misterioznimi, nemško govoreči-mi ljudmi, oblečenimi v civilno obleko. V Sofiji se opaža stalno naraščanje števila prihajajočih Nemcev.

Sovjetska Rusija je obvestila vlade vseh balkanskih držav, da ne namerava intervenirati na Balkanu v nobenem oziru, ki bi jo utegnil spraviti v oborožen konflikt z Nemčijo.

Grška vlada začasno odklanja angleško pomoč

LONDON, 24. februarja. — Avtoritativno se naznanja, da je grška vlada odklonila ponud-

RUSIJA SE NE BO VMEŠAVALA V BALKANSKE ZADEVE

Sovjetska Rusija je obvestila vlade balkan-skih držav, da je dala Nemčiji svobodne roke v jugovzhodni Evropi.

BOLGARSKI ČASTNIKI PROUČUJEJO Z NEMCI ZEMLJEVIDE

SOFIJA, 24. februarja. — Sov-jetska Rusija je obvestila vla-de vseh balkanskih držav, da je dala Nemčiji svobodne roke v jugovzhodni Evropi. Čim se je objavilo to vest, je bolgarska vlada ukazala zatamnitev vseh krajev v Bolgariji.

V velikih sofijskih hotelih so nocoj bolgarski častniki v uni-formah proučevali zemljevide z misterioznimi, nemško govoreči-mi ljudmi, oblečenimi v civilno obleko. V Sofiji se opaža stalno naraščanje števila prihajajočih Nemcev.

Sovjetska Rusija je obvestila vlade vseh balkanskih držav, da ne namerava intervenirati na Balkanu v nobenem oziru, ki bi jo utegnil spraviti v oborožen konflikt z Nemčijo.

Grška vlada začasno odklanja angleško pomoč

LONDON, 24. februarja. — Avtoritativno se naznanja, da je grška vlada odklonila ponud-

ITALIJA SVARI PRED VOHUNI

RIM. — Casopsis Messagero svari svoje čitatelje pred govorjenjem o vojaških zadevah in vojaških tajnostih, češ, da je Italija polna špijonov, katerim se je doslej posrečilo, izbegava-ti čuječnosti oblasti.

MUSSOLINI DAL UMORITI ALEKSANDRA

New York. — Bivši ameriški poslanik v Berlinu objavlja v tedniku "Liberty" svoje spomi-ne, v katerih tudi pravi, da mu je francoski poslanik v Parizu povedal, da mu je znano, da je dal jugoslovanskega kralja u-moriti italijanski premier Mus-solini. Morilec, ki je umoril A-leksandra v Marseillesu, je bil, kakor znano, član teroristične hrvatske organizacije "Ustaši," katere glavar dr. Ante Pavelić živi v Italiji.

PET FRANCOZOV OBSEJENIH

Vichy. — Poročila iz Fran-coskega Maroka naznanjajo, da je bilo v Meknesu obsejenih pet francoskih državljanov vsak na pet let ječe, ker so se hoteli pri-družiti generalu de Gaulleu, po-veljniku čet svobodne Francije.

KAZEN ZA VERIZNIKE V JUGOSLAVIJI

Beograd. — Jugoslovanska vlada je objavila odredbo, ki do-loča 30 dni zapora in do 5,000 dinarjev globe za prodajalce na debelo in drobno, ki bi navijali cene živlom in drugim produk-tom.

NAJDBA TRUPLJA PO 20 LETIH

Bad Gastein, Švica. — Neki kozji pastir je te dni našel vrhu 8,000 čevljev visoke gore Anko-gel človeško okostje, o katerem so dognali, da so to ostanki ne-

AMERIŠKI POSLANIK JE VRNIL AROGANTNEMU NEMCU Z NEMŠKO MANIRO

SOFIJA, 24. februarja. — Včeraj je prišel na kosilo v ne-ki sofijski hotel ameriški posla-nik George H. Earle, v čigar družbi se je nahajalo tudi več ameriških častnikov. V jedilni dvorani hotela je ameriški posla-nik naročil godbi, naj zasvira znano angleško bojno pesem "Tipperary."

Godba je res zasvirala naroče-no pesem, kar pa je navzoče Nemce v hotelu tako razjezilo, da so začeli preklinjati in sika-

ti. Nenadoma je pri sosedni mi-zi vstal neki Nemec, ki je pogra-bil steklenico ter jo vrgel proti ameriskemu poslaniku Earleju. Ameriški poslanik je steklenico z laktom odbil, nato pa, ne bodi len, pograbil steklenico na svo-ji mizi ter jo vrgel v Nemca. Steklenica ameriškega poslani-ka je zadela Nemca v obraz, ka-terega mu je znatno ranila.

Rečeno je, da zadeva ne bo i-mela nobenih diplomatskih po-sledic.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BORBA ZA SVOBODO

Leland Stowe, znani časnikar in vojni poročevalec za clevelandski "Press" in za "Chicago Daily-News," je imel nedavno v clevelandskem Public Music Hallu govor, v katerem je uvodoma dejal, da je najznačilnejša zadeva te vojne v tej zimi ta, da je Nemčija izgubila iniciativo.

"Zdaj je privikrat, da dela Hitler nekaj, kar je nasprotno njegovim lastnim interesom," je rekel Stowe. Doslej mu je bilo vedno omogočeno premikanje, kjer in kakor je sam hotel. Znano je, da on ni hotel nobenih sitnosti na Balkanu. Toda Mussolini ga je zapel na Balkanu in zdaj grozi Hitlerju to, česar se je najbolj bal: vojna na dveh frontah.

Stowe je mnenja, da utesnejo izjalovitve Italijanov v Afriki in Albaniji potegniti tehtnico v korist Anglije.

Višek njegovega govora so tvorile sledeče ugotovitve:

Samo tujdinjenemu narodu se je mogoče uspešno upreti organizirani agresivnosti.

Anglija bo zmagala v tej vojni, če ji mi damo stvari, ki so za vojno potrebne.

Ako bo Anglija poražena, bomo imeli v Zedinjenih državah v treh do petih letih diktaturo in morda civilno vojno.

Svobode se ne more kupiti preko štacunarske mize. Dobite jo samo, če ste pripravljeni z vsemi svojimi močmi bojovati se zanjo.

Ta kontinent bomo ohranili svobodni samo, če se bomo naučili misliti o smrti samo kot o epizodi, in o svobodi kot edini nesmrtnosti, ki jo mož lahko doseže.

Do teh ugotovitev je prišel Stowe, ko je videl uspehe in poraze Fincev, Norvežanov in Grkov pod sovražnimi napadi.

"Finci," je rekel, "so vedeli, da nimajo pod soncem nobene prilike za zmago, toda kljub temu so se borili. Finci so bili bogati ljudje, toda se niso strahopetno poskrili, temveč so izročili svoj denar vladi. Na drugi strani finske tehnice pa so bili socialisti, med katerimi jih je bilo mnogo, ki so se pred 21 leti borili ob strani boljševikov. Zdaj pa so stali finški socialisti ramo ob ramo s svojimi bogataši ter se z njimi vred upirali agresivnežem.

Poročevalec Stowe se je nahajal v mestu Oslo na Norveškem, ko je vkorakalo v mesto 1400 nacistov, ki so zavzeli mesto, katero je šlo 300,000 prebivalcev. Lowe je opozarjal na kontrast duha sili klonečih Norvežanov in hrabrih Fincev.

"Norvežani so živeli v miru nad sto let," je rekel Lowe. "Menili so, da je socialna varnost važnejša od narodne varnosti in da je Skandinavija geografično imuna. Ali ne slišimo tudi tu dan na dan o naši zemljepisni imuniteti, češ, da je med nami in Evropo 3,000 milj morja?"

Stowe je pojasnil, da Rumunija ni šla v boj, ko ji je Rusija vzela Besarabijo in da so nacisti dali Transilvanijo Madžarski, ker transilvansko ljudstvo ni bilo edino in složno. Nato je opisal mrzlično aktivnost nacistov na Balkanu, kjer delajo nacisti po dvanajst ur na dan, podpihavaajoč ambicije malih ljudi.

"Vseposod na Balkanu boste opazili nacijsko eksploatacijo pohlepa in socialnih aspiracij."

O Grkih je dejal, da ni vanje nihče veroval razen njih samih, in baš tu je bila vsa razlika. Grki so bili prepričani, da bodo potolkli fašiste, ker so vedeli, da se bo vse ljudstvo borilo kot en sam mož, ne glede na politično ali drugačno prepričanje posameznikov."

"Premier Metaxas mi je dejal: 'Smrt je samo epizoda.' Čudovito doživetje vojnega poročevalca je, biti z bojevniki, katerim je smrt samo epizoda. Smrt je bila samo epizoda Fincev, Špancem, Poljakom in Angležem.

"Jaz ne maram biti z ljudmi, ki bi radi večno živeli. So pa zopet ljudje, katerim je svoboda kruh življenja. Mi bomo ohranili svojo svobodo samo, če bomo videli v smrti samo nadaljno epizodo."

Poročevalec Stowe je dejal, da bo angleško bombardiranje Nemcev pripomoglo Angležem do zmage. Nemci, ki živijo pod vojnimi pripravami že od leta 1933, ne bodo mogli prenesti polovice toliko bombardiranja kolikor so ga že prenesli Angleži, je rekel Mr. Stowe. "V Evropi je

UREDNIKOVA POŠTA

Koncert Johna Lubeta

Slovenski pevec, John Lube, je naše pričakovano priznanje, rojen v Clevelandu, poje v nedeljo v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Njegov koncert se prične ob 3:30 popoldne.

Kdo ne pozna Johna Lubeta in njegov priljubljeni glas? Kdo je prihajal na pevske prireditve samostojne Zarje, da ni opazil in slišal pevca basista, katerega je takoj vzbujal. Kdor je kdaj poslušal kvartet: Eddy Bradač, Frank Bradač, John Samsa in John Lube, vedno je prisluhnil glasu basista, ki je s tako lahko in ravnesnostjo držal svoj glas v legah, da je harmoniziral s petjem ostalih treh pevcov.

Kdo ga ni slišal na slovenskem radiu, ter tu in tam, kamor je bila povabljen samostojna Zarja ali preje omenjeni kvartet.

Naš poznani pevec Louis Belle je dosti pripomogel, da je pevec John Lube dobil veselje do slovenske pesmi ter se je zadnjih pet let udeleževal v petju.

V nedeljo ga spremlja v njegovem petju naš pesnik in skladatelj Mr. Ivan Zorman.

V nedeljo prihitijo v Slovenski narodni dom pevci in pevke naših slovenskih pevskih društev, da se prepičajo, koliko se je naučil, in izpolnil pevec John Lube, ko nastopi s svojim lastnim koncertom. Tako bodo prihiteli vsi drugi prijatelji in prijateljice slovenske pesmi in petja, da se naučijo duševne hrane, ki se dobi v dobrem petju.

Nedeljo popoldne rezervirajte za John Lubetov koncert v Slovenskem narodnem domu.

Se nekaj! Zdi se mi, da je to najbolj važno, ako prisegamo na lokalni patriotizem. Brez tega pa ne smemo biti. Kar je našega in domačega, to moramo najbolj ceniti. Pevec John Lube je rast in sad naše clevelandke slovenske nasebine, med nami se je gibal, med nami se je udeleževal, z nami je skušal obdržati ta kosček slovenske kulture v Clevelandu, s katero se ponasamo pred drugimi skupinami. Sin slova v Clevelandu, pa je prišel med nas priselence, vzbujal bil pesem s tako silo, da jo danes poje z nami z velikim zanosom in ponosom. Če moremo komu dati večje priznanje v danih razmerah, potem se moramo ozreti najprej na njega, katerega zaenkrat pravimo samo pevec, pa je morebiti bolj vreden imena umetnik, kot kdo drugi, ki je pel pred njim na deskah slovenskega avditorija.

Drugo pa je tudi to: Kdor je bil med nami ter je neštokrat sladi trenutke duševnega uživanja s to ali ono pesmijo, da smo mu navdušeno ploskali in pritrjevali, da je čudovit v izvajanju svojega lepega glasu, prijatelj, bodimo pošteni in pravični, to ne zadostuje. V nedeljo smo vsi poklicani, da se oddolžimo napram našemu pevcu ter mu pridemo ploskat k njegovemu zmagovalstvu, s katerim hoče stopiti pred nas ter nas presenetiti. V nedeljo je njegov dan, v nedeljo nas kliče vse pravične in poštene, če smo res iskreni napram njemu. Zato je več kot prav, da rečemo prijazen besedo vsem našim prijateljem in znancom, da vsa pota vodijo v nedeljo v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave.

Pevec John Lube je še mlad, še vedno dovolj močan, da nadaljuje s svojimi močmi do višjih razgledov. Kar rabi on danes,

10,000,000 ljudi, ki komaj čakajo, da bi dobili priliko, skočiti na Hitlerja. In ko se bo morala nacistov zlomila, tedaj bo napočil čas, da se te ljudi oboroži."

Pevec John Lube zasluži to priznanje!

Janko N. Rogelj

Srnjakova večerja

Ako želite en večer lepega razvedrila, pridite v soboto večer v spodnjo dvorano v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Tam bodo servirali

COLLINWOODSKIM STARŠEM

Slehermi izmed vas je že izrekel ali pa slišal obžalovanje ker ni imel prilike do naobrazbe ali kulture v starem kraju; vsi ste za to v tujini — Ameriki. Nekateri to nadomeščajo pri svojih otrocih, drugi pa le žele in ne vedo koliko je prilika. Za nadarjene je tukaj prilika tako izredna, da sploh ni treba govoriti o njej. Kaj pa za drugi del vzgoje in izobrazbe? Enako je zavedati se je treba. Ko bi v Primorju imeli toliko kulturno svobodnih domov kot jih imamo v Clevelandu, bi danes bili čudeži celega sveta! Prilika in um nam je dan, in največji greh bo ležal, posebno na stariših, kateri ne uvajajo svoje otroke v narodno kulturo, slovenske šole, dramatično in petje. Tu jim je dana vsa najlepša prilika razviti svoje talente, pripraviti se za bodočo kulturno aktivnost in od nas zanešiti delček naše kulture v ameriški kulturni pehar!

Ali ni skrajni čas, da se vsi tega zavedamo in pristopimo k obstoječim organizacijam, zborom in celo ustanovljamo nove, kajti prostora in materiala je več kot za vse obstoječe skupine.

Zakopati to narodno dedščino v močvirje brezbrzičnosti in potem se čutili osamljene, vedno tuje, vedno navadne ničle, ne želi nihče, ampak rešitev je samo v naši odločnosti, vašem ponosu kot človek in Slovenec, vaš skleg da od danes naprej boste storiili vse kar zamožete, da se gornje izvede — da damo največji razmah naši kulturi, da damo največje pripravljalo polje in šolo našim otrokom in zabavo vsem skupaj. V domove smo investirali skoroda kak milijon, kultura v njih pa ni primerna z investiranim denarjem. Vsi smo žrtvovali za to, a danes ne rabimo ta narodno - kulturna svetišča. Še je čas, drugi bodo prijeli in opozorili na druge pannoje kje in za kaj ste potrebni, kaj lahko storite — jaz bom pa razvil idejo o priliki za mladež — slovensko pevajočo mladino!

Človek se uči največ kadar se uči indirektno — igranje, v zabavi. Največji pripomoček k temu je menda petje, ki nam istčasno doprinese našo lepo vzgojo, tugo, upanje in nade, veselje, skrbi in vse kar smo bili in smo kot slovenski narod. Mimogrede se otrok uči s petjem tudi čitanja, govorenja in razumevanja jezika in slovenske kulture. Ne samo to, odpira jim srea, budi toleranco, ustvarja sočutje. Smelo lahko trdim, da otrok vzgojen v tem pravcu ne more biti slab, se ne more zgubiti in je v večem ponosu svojim staršem in vzgojiteljem. Vse kar pridobi lahko uporabi v šoli, v bodočem življenju, ako postane amater ali poklicni pevec in igralec — rečimo profesionalce. Ali koliko

člani Glasbene Matice srnjakovo večerjo.

Neumestno bi bilo meni razpravljati o zabavi, katere vam bo nudena, ker sami dobro veste, da kjer je ta skupina, je velika zabava. Kakor je bilo meni povedano, bo petje, burke in naš starokrajski ples, kakor tudi moderni, tako, da bo vsem ustreženo. Da smo pa zagotovo, da bomo imeli Straussove valčke, smo pa dobili gospoda Barbiča in njegovega sina, da nam bosta igrala "never forgotten strusses waltzes" in naše domače polke.

Torej na svidenje v soboto večer v spodnji dvorani v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

John Simeic

vse to stane; smešno ampak resnično — malone nič, le nekaj dobre volje, malo skupnega udejstvovanja z otroci in storjeno je.

Ako ste mi sledili do tukaj, venskih staršev je on, rojen tudi tedaj naj gre vam naravnost apel, da vpišete vaše otroke k mladinskim pevskim zborom: eden je na St. Clairju, drugi v Newburghu, tretji v West Parku, četrti na Holmes Ave., peti na Waterloo Road in šesti v Euclidu. Nobenega razloga ni, zakaj bi vaš otrok ne bil zraven, se učil petja in dramatike, pridobival narodno kulturo in zra-

vala Cankarjeva ustanova s pevci in igralci iz Clevelanda v Delavskem domu v Detroit, Michigan. John Lube in Anton Eppich nastopita tam, sopranistinja Tončka Simčič, tenorist Louis Belle, Frank Plut, drugi tenor — bariton, John Nosan, prvi bas, potem v igri "Neutrlni amor" Josephine Turk, Tony Perušek, Milan Medvešek in drugi.

Na svidenje Detroitčanje! Louis Kaferle

LUBETOV KONCERT IN ČITALNICE SDD

V nedeljo, 2. marca priredi poznani basist John Lube svoj prvi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Basist Lube ima izredno dober glas in talent, zato bo nudil prihodnjo nedeljo obilo užitka vsem ljubiteljem petja.

John Lube je poznani naš pevski publiki kot solist v operi Mascot, potem v Hubička, Nikola Šubič Zrinski, Il Trovatore in je pel v operi Gorenjski Slavček, Martha, Turjaška Rozamunda, v kvartetu samostojne Zarje in sedaj Glasbene matice, in je nastopal na mnogih naših prireditvah.

John Lube je še mlad in z glasom, ki ga poseduje se lahko razvije v pevca umetnika. Zato je zelo dobro, da se je zavzel za ta samostojni koncert, kateri mu bo pomagal do izpolnitve svojega glasu in pevske umetnosti, ki bo v ponos ne le njemu, pač pa nam vsem.

Lube si je z svojo domačo vljudnostjo in nastopi na naših prireditvah pridobil mnogo popularnosti in upati je, da ga bodo naši ljudje vpoštevali v tem pravcu prihodnjo nedeljo in posetili njegov prvi koncert.

V delavskem domu na Waterloo Rd. bo pa Citalnica SDD priredila varietni program s plesom. Na ti prireditvi bodo nastopili pevski zbori Slovan, Jadrin od Zarje in Sloge; poznani komik Anton Eppich bo podal pa komični prizor s svojim štabom in kot sem slišal bo govoril sodnik Frank J. Lausche, v duetu bosta zapela John Zaic in Rudy Jelerčič in drugi.

Citalnica SDD je važna kulturna ustanova za Slovence v Collinwoodskem okrožju. Kadar narod pozabi na svojo književnost — Citalnice — pozabi sam na sebe in v pravem pomenu besede, prične tak narod duševno propadati. Zato je naša dolžnost podpirati vsaj to, kar že imamo, da si ne izkoplamo prezgodnjeg grob. Zato upoštevajmo prireditve in delo, ki ga vrše naše Citalnice. V nedeljo, 2. marca popoldne bo prireditev Citalnica SDD, na katero ste vsi vabljeni.

V nedeljo, 2. marca bo gostoval imel veliko užitka kot ostali. Vpišite jih, dajte jim to priliko in izrabite domove za to, za kar so bili postavljeni — da goje v prvi vrsti slovensko kulturo. Ti domovi so naša zbirališča in v teh je pravilno, da gojimo vse kar nas veže. Investirali ste v njih denar, sedaj pa glejte, da bobite iz te investicije ono, kar ste imeli v mislih, ko ste jih zidali!

Za Waterloo zbor v Slovenskem delavskem domu naj velja, da se pridno pripravljajo za pomladansko spevoigro 27. aprila ob 3. popoldne. Vaje so vsaki četrtek pod čislanim in sposobnim pevovodjem g. Louis Smetom.

Vi starši, ki imate svojo mladež v okolišču tega doma, dajte jih takoj vpisati, še ta četrtek, da lahko nastopijo spomladi z ostalimi vred. Apel gre na vse one starše, kateri ste že imeli svoje otroke pri zboru, da jih zopet privedete za nadaljevanje dobre stvari. Hvaležni vam bodo vsem skupaj v bodočnosti in vi pa veseli, da ste jim dali to priliko.

Vpišite jih in vzdržujte kulturno postojanko v S. D. D. na Waterloo Rd. Dobrodošli so vsi od šestega leta naprej, in kar sedanjí upravni odbor želi in pričakuje največ, je mnogo fantov, da lahko v jeseni pripravijo tisti veliki izvanredni program, o katerem vsi sanjamo in upamo.

Na svidenje Detroitčanje! Louis Kaferle

Ko pa le še gledam na koledar, pa vidim, da je torek 25. februarja, moj god. Šment vendar spet smola. Pa Klub Ljubljana ima sejo na ta večer. In ta klub ima že tako navado, da kateri član obhaja svoj god, da ga priinese en liter na sejo.

Torej člani, meščani in meščanke Kluba Ljubljana vas vabim, da pridete vsi na sejo, da bomo vsi skupaj obhajali moj god. Če mi pa kdo želi kako darilo poslat, pa je našlov

Louise Krashoc
20900 N. Vine St.

Zahvala

Mrs. Mary Mavrich, 14914 Hale Ave. se iskreno zahvaljuje vsem prijateljem, ki so jo obiskali za časa njene bolezni v bolnišnici in na domu, pa za poslano cvetlice, darila in karte. Posebno zahvalo naj sprejme Mr. Joe Barbo, mlajši, ki je daroval kri in Mrs. A. Pockay iz Prince Ave. za vso njeno dobroto v bolnišnici. Še enkrat prav lepa hvala vsem.

V nedeljo, 2. marca bo gostoval imel veliko užitka kot ostali. Vpišite jih, dajte jim to priliko in izrabite domove za to, za kar so bili postavljeni — da goje v prvi vrsti slovensko kulturo. Ti domovi so naša zbirališča in v teh je pravilno, da gojimo vse kar nas veže. Investirali ste v njih denar, sedaj pa glejte, da bobite iz te investicije ono, kar ste imeli v mislih, ko ste jih zidali!

Za Waterloo zbor v Slovenskem delavskem domu naj velja, da se pridno pripravljajo za pomladansko spevoigro 27. aprila ob 3. popoldne. Vaje so vsaki četrtek pod čislanim in sposobnim pevovodjem g. Louis Smetom.

Vi starši, ki imate svojo mladež v okolišču tega doma, dajte jih takoj vpisati, še ta četrtek, da lahko nastopijo spomladi z ostalimi vred. Apel gre na vse one starše, kateri ste že imeli svoje otroke pri zboru, da jih zopet privedete za nadaljevanje dobre stvari. Hvaležni vam bodo vsem skupaj v bodočnosti in vi pa veseli, da ste jim dali to priliko.

ŠKRAT

Vljudnost

Budimpeštanci so znan splošnem kot zelo vljudni. Majhen dogodek, ko odigral nedavno v cestni leznici, pa kaže, da ni vedno ko biti vljuden.

V voz je stopil debel gospod, ki je na prost sedež, vendar v roke in začel brati.

Ko je hotel obrniti stran, je sosed zašepetal: "Tudi prosim, še nisem gotov."

Debeli gospod je potrpečljivo počakal, končno je vprašal ironično:

"Ali smem?"

Ker je sosed pokimal, je bral drugo, tretjo in četrto, na koncu vsake je počakal sosed.

Ko sta na zadnje list prebrala, je debeli gospod zložil je list in hotel izstopiti.

"Stojte, dovolite!" se je sil sosed, "časnik potrpečljivo moja žena ga še ni prebrala."

Sedaj je debelemu gospodu vendarle počla potrpečljivost.

"To je nezaslišano!" je vnil, "sedaj hočete moj časnik vzeti s seboj!"

"Vaš časnik?" se je sosed s prijaznim nasmejem, "Motite se. Časnik ste pogledali iz mojega žepa..."

Iz stare domovine

LJUBEZNJIVA ŽENA

Žena Petra Sluge v Čest. Krškem, je rada pilna in zadolževala po gostilnah, kar ji je mož pijačo krhko prepovedal. Iz masčevanosti pozni nočni uri posteljo polila s petrolejem in jo la. K sreči so požar hitro ugasili, ter vsaj delno rešili hišo in mičnine. Medtem, ko so ga dar in vaščani gasili požar, je žena zažgala s slamo to zidnico, ki je zgorela v Noč je nato prespala v listnjaku, drugo jutro pa pri nekem mesarju v K. izposodila 40 dinarjev, je skušala izvršiti samomor, da je skočila v Save, kor sama pripoveduje, pa je la voda premrzla in se je zid iz Save. Na orožniški policijski je odkrito priznala svoj dejanje. Oddana je bila okoli mu sodišču.

NARODNI KRUH

S prvim januarjem 1941 Jugoslaviji stopila v veljavo redba, po kateri se sme peči samo tako zvali narodni kruh, ni kruh iz mešanice pšenice in koružne moke. Mešanica je 70% pšenične in 30% koružne moke. Uredba nadoloča, da da se sme pri peki narodnega kruha polovica predelane pšenične moke nadomeščena z rženo moko in da se sme tretjini koružne moke nadomeščiti s krompirjevo moko. Šanje pšenične in koružne moko bodo vsi peči sami, toda kontrola državnih organov.

Uredba tudi predvideva, da državnega in banovinskega nopolja za mletje bele moko, mo določeni mlinci, ki jih eksploatirale država in to ne, bodo mleti belo moko in mline in za druge potrebe.

Borba delavstva za boljše mezde ni sabotaža

Velika zrakoplovna korporacija Glenn Martin je v teku treh mesecev napravila pet milijonov dolarjev dobička. Toda predsednik omenjene družbe je nedavno svaril proti delavstvu, "ki skuša obrambne priprave izrabiti za dobičkarne namene."

To je stališče, ki predstavlja največjo nevarnost za uspešnost ameriške obrambe, in proti kateremu se mora organizirano delavstvo odločno braniti.

Statistika izkazuje, da se je delavski delež od skupnih narodnih dohodkov med 1934 in 1940 skrčil iz 75 odstotkov na 61 odstotkov. Na drugi strani pa se dobički velikih korporacij, ki dobivajo velika obrambna naročila, silno narastli.

Veliki dobički industrije

V tretjem četrtletju minulega leta so dobički 21 jeklarskih korporacij znašali 78 milijonov dolarjev, oziroma 62 odstotkov več kot pa v letu 1937, ki je bilo zelo dobičkonosno. V zadnjem četrtletju 1940 so prejemale U. S. Steel korporacije znašali 32 milijonov dolarjev, za celo leto pa 102 milijonov dolarjev.

Delavstvo ne zahteva v zvezi z obrambnim programom ničesar pretiranega. V industrijah, v katerih je delavstvo organizirano, hoče višje mezde, dočim se v onih industrijah, ki še niso organizirane, bori za priznanje. Delavstvo se dalje bori proti pritisku od strani korporacij, ki gre za tem, da bi se znižal delovni standard in odpravila posebna plača za nadurno delo. Vrh tega so unije prišle napeti vse sile, da zavrnejo poizkuse za proglasitev vseh stavk nezakonitimi.

Položaj v jeklu

Pred nekaj tedni so se začele pogajanja med U. S. Steel korporacijo in unijo jeklarskih delavcev, SWOC. Unija zahteva 10-odstotno mezno zvišanje pri temeljni mezdni lestvici, in razmeren povišek pri drugih lestvicah. Pogajanja, ki so sedaj v teku, bodo dejansko odločila mezde za 600.000 delavcev v industriji jekla.

Povprečna mezda v tej industriji znaša danes 26 odstotkov več kot pa je znašala leta 1929, ampak produkcija na uro se je od takrat zvišala za 50 odstotkov. Primerjava med produkcijo leta 1937 in danes, prinese isti rezultat. V teku treh let se je produkcija na uro in na mezo zvišala za 37 odstotkov. Iz tega je jasno, da bi niti 15-odstotno zvišanje mezd ne izpalo vsega prebitka, ki je nastal vsled drastičnega znižanja stroškov produkcije v industriji.

V mnogih industrijah so strojno obrata, kadar se ne dela s polno paro, skoro isti kot v čisti, ko je produkcija v polnem razmahu. Danes obratujejo jeklarske skoro s polno paro — povprečno 95-odstotno — toda stroški, ki so zvezani z obratom, niso dosti večji kot so bili takrat, ko je bil obrat le polovičen. To pojasnjuje velik skok dobičkov v industriji jekla, ki je bil naveden zgoraj.

Letalska industrija

V industriji za izdelovanje letal je danes zaposlenih okrog 250.000 mož, katere skuša organizirati unija CIO. Temeljna zahteva v organizatorični akci-

ji je, da se delavcem plača najmanj 65 centov na uro. Minimalna mezda pri večini aeroplanskih družb sedaj je 50c na uro.

V splošnem se je letalski industriji do sedaj posrečilo odbiti val unionizacije in obdržati nezasišeno nizke mezde. To se je doseglo na ta način, da se sprejema na ta način, del mlade ljudi, ki niso bili še nikjer zaposleni, in s pomočjo medsebojnega dogovora, da nobena izmed družb ne bo skušala privabiti izkušenih delavcev druge družbe. V očigled visokih dobičkov, ki jih izkazujejo te družbe, je skoro nepojmljivo, kako trdovratno se upirajo in delavce direktno silijo, da gredo za vsak cent zvišanja na stavko.

Ko je bila v teku stavka pri Vultee družbi v Californiji, je vojni department pokazal popolno nerazumevanje delavskega stališča. Pavšalne obtožbe, da je stavka rezultat "sabotaže" in "komunističnega hujškanja," ki se jih je slišalo v kongresu, so morale med stavkarji povzročiti upravičen srd.

Povprečna mezda delavca v letalski industriji na sedanji podlagi znaša samo okrog \$1.300 na leto, dočim delavski department sam priznava, da letni stroški družine štirih oseb, oziroma gol obstoj, zahteva najmanj \$1.360. Iz tega je jasno, da je zahteva unije za priznanje 65-centnega minimuma v polni meri upravičena.

Premogovna industrija

Produkcija premoga predstavlja tretjo najvažnejšo obrambno industrijo. Pogajanja med podjetniki in uradniki AMWA unije glede nove delovne pogodbe se bodo začela 15. marca. Od teh pogajanj bo prizadeletih 600.000 premogarjev. Unija bo predložila zahtevo za povišanje mezd in za praznike s plačo. Ugoden finančni položaj, v katerem se industrija nahaja, upravičuje te zahteve.

Prvič so se cene premoga že sedaj znatno zvišale, in vlada je za mehki premog dovolila nadaljno 6-odstotno povišanje v ceni. Drugič pa so se stroški dela jako znižali, kajti mehanizacija premogovnikov v preteklem letu je napredovala hitreje kot kdaj prej.

Kot izgleda, se bodo podjetniki zoperstavili unijski zahtevi za zvišanje mezd. V ta namen so pripravili celo izsiliti stavko, dasiravno je malo premoga na površju, in bi ustavljenje premogovnikov pomenilo najbolj resno krizo, pred katero se je še do danes znašel obrambni program.

Med delavstvom in konservativnimi interesi utegne priti do resnega spopada z ozirom na daljše delovne ure in doklade za nadurno delo. Zastopniki teh interesov v kongresu so že pričeli napadati zvezni zakon za minimalne mezde in maksimalni delovnik (Fair Labor Standards Act) in Walsh-Healy postavbo, češ, da ta dva zakona preprečujeta podaljšanje delovnika in da torej zavirata obrambni program.

Vse to seveda izhaja iz tega, ker bi se mnogi delodajalci radi izognili plačtilvi doklad za nadurno delo. Nobena izmed omenjenih zakonov ne omejujejo delovnega dneva, temveč dolo-

čata le, da se za delo nad legalni minimum plača "čas in pol."

Pravice do stavke

Kot izgleda, se bo letos odločilo vprašanje pravice do stavke, ki je vitalnega pomena za organizirano delavstvo. Značilno je to, da z napadi na to pravico niso pričeli oni, ki nosijo odgovornost za obrambo, temveč napad prihaja od strani korporacij in podjetnikov, ki vprašanja, radi katerih se gre, želijo pokopati v poplavi obtožb, ki se jih sliši v kongresu in v časopisih, da stavke zavirajo obrambo in da so delavske unije nepatriotične.

V koliki meri se je tozadevna čustva že raznetila, se je pokazalo za časa stavke pri Vultee korporaciji, ko je neki kongresnik predlagal kazni, ki bi v skrajnem slučaju mogla biti zapor do smrti, za vse one, ki zavirajo obrambo. V zakonodajni države Californije pa je bilo suggestirano, da naj bi se vsakega delavca, ki odide na stavko, takoj poklicalo k vojakom.

Nekateri so mnenja, da bi se morala uvesti prisilna arbitracija industrijskih sporov, ampak vsi taki poizkusi po drugih deželah so se izkazali za neuspešne. Dokler imajo delodajalci prosto roko v svojih odnosih z vlado, bi zvezanje rok delavstva pomenilo, da je v opasnosti vsa opora, ki jo je obrambni program sedaj deležen od strani delavcev.

Izkušeni opazovalci so prepričani, da ako bo vlada nastopila odločno za vsiljenje Wagnerjeve postave, Walsh-Healy zakona in Fair Labor Standards zakona, in priznala potrebo višjih mezd, vsaj dokler se ne doseže polne zaposlenosti, se ni bati, da bo industrija dosti prizadeta vsled stavk. Vse stavke, kar jih je bilo lani v Zed. državi, so produkcijo znižale samo za pol procenta. Ako pa se bo vlada podala pred pritiskom industrijskih interesov, bo celotni obrambni program postavljen v nevarnost.

"Napredek"

Večje živali po večini živijo dalje kakor manjše

Kako visoko starost doseže to ali ono bitje je največkrat odvisno od tega, kako živi. To velja zlasti za človeka, ki skuša živeti čim udobneje, kar mu manjša odpornost. Toda človek kakor živalim so ne glede na način življenja postavljene meje starosti. Narava je naklonila posameznim vrstam živih bitij različno starost.

Najvišjo starost dočaka morski orjak kit. Pravi, da doseže celo 300 let in v izrednih primerih še več. Drugi tak velikan, čigar domovina je na suhem, je slon, ki dočaka starost 100 let. Pri levu je značilno, da doseže višjo starost, če je zaprt v kletki, kakor če živi svobodno. Po kletkah imajo tudi do 65 let stare leve, dočim se mu na svobodi nikdar ne posreči tako dolgo živeti. Konj je že precej star, če se mu posreči dočakati 25 do 30 let. Srna se opeša navadno že pri svojih 15 letih. Lisica doseže kvečjemu 20 let. Čebelnja matica doživi največ tri do štiri leta. Muham pa je usojeno še dostikrat krajše življenje. Navadna muha dostikrat ne preživi več kakor eno poletje, muha enodnevica pa le nekaj dni.

NEMIRI NA HRVAŠKEM

Iz Beograda se poroča, da je bilo na Hrvaškem aretiranih več kot sto oseb, ki so osumljene članstva v neki separatistični organizaciji, ki se jo smatra odgovornim za 10 bombnih eksplozij v teku dveh mesecev.

Iz Primorja

Koper. — Tržaški listi so prinesli te dni dolg seznam imen prekršilcev zateknitvenih odredb iz Marezig, Hergelj, Kozine in Šmarja nad Koprom. Listi pripominjajo, da je to prvi seznam in je torej treba pričakovati še nadaljnjih, pri tem pa ne objavljajo višino denarnih kazni, ki so gotovo občutne. V Trstu so take prekršilce kaznovali s 300 lirami globe, ter je pričakovati, da kazni v tem primeru ne bo gotovo manjša. V Marezigah je bilo kaznovanih 28 domačinov, v Hergeljah-Kozini 10, v Šmarju pa 27.

Vlak ga je povozil

Matulje. — Ko je šel Rafael Kinkela, čevljar, star 41 let, preko železniških tračnic, ni opazil, da se mu bliža vlak. Pri tem pa ga je še to oviralo, ker je nesel na rami težko culo polno usnja. Vlak je zadel čevljarja z vso silo in ga vrgel v stran. Vlakovodja je vlak takoj ustavil. Z avtomobilom so ga takoj pripeljali v reško bolnišnico, to-

da kmalu potem je revež izdihnil vsled številnih ran.

80-letnica Ivane Švab

Sv. Križ pri Trstu. — Še čisto zdrava je pred meseci praznovala 80-letnico svojega življenja Ivana Švab.

Nov župan v Ilirski Bistrici

Za podeštata v Ilirski Bistrici je bil imenovan Salvatore Giordano, karabinerski kapitan I. razreda.

Odkritje človeškega okostja v Jezuitski cerkvi

Trst. — Pri gradnji protiletalskega zaklonišča so delavci našli v enem delu podzemlja jezuitske cerkve na še dobro ohranjen okostnjak, ki ga je pripisati kakemu duhovniku iz 18. stoletja. Najdba je vzbudila v Trstu precejšnje zanimanje.

"ENAKOPRAVNOSTI" OGLAŠAJTE V

WHAT A DIFFERENCE
MIRACLE WHIP
MAKES IN SALADS!

...its flavor is so lively!
So zestful!

Millions prefer it!

AN URGENT MESSAGE to women who suffer

FEMALE WEAKNESS

Few women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you—

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain (cramps, backache, headache) and weak dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KEnmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Pripravite se! Pišite vpravištvu, ki bo radi volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME:

NASLOV:

Zastopnik:

Plačal \$ c Dne 19

Prodaja se gostilna

Na dobrem prometnem prostoru se prodaja gostilna z dovoljenjem D 2. — Kdor želi, naj se oglasi za naslov v uradu tega lista ali naj pokliče Henderson 5311.

Stanovanje se išče

Išče se stanovanje s štirimi ali petimi sobami, za odraslo družino, štirih oseb. Pošteni plačniki. — Kdor ima kaj primerne, ga naj pokliče Henderson 5311 ali Ivanhoe 4680 W.

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY
Lydia E. Pinkham's
Vegetable Compound Is
Real "Woman's Friend!"

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody.

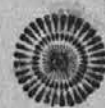
So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs — each with its own special purpose to HELP WOMEN.

Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

is made from nature's own beneficial roots and herbs — each with its own special purpose to HELP WOMEN.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

HAIR-BREADTH HARRY

V. J. KRIZANOVSKA

48

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih

IVAN VOUK

— Oh, grof, žrtve se nečejo umiriti. Signora Giovanna se prikazuje ljudem, a oskrbnik je videl tudi neko žensko z bodalom v prsih. Begala je po sobah. Antonio, kuhar, je videl nuno, a ponoči včasih zvoni v kapeli, kakor kadar zvoni za mrtvimi.

— "Naslednjega dne je prišel Felicio, toda z njegovega obličja sem bral, da mi ne bo nič dobrega povedal. In nisem se niti. Izjavil je, da nima moči, da bi prebral maskevalne duhove, meni pa je svetlo, naj se čim prej vrnem v Ferraro, kjer predvideva dogodke, ki zahtevajo moje navzočnosti. In tako sem pospešil svoj odhod in kmalu po mojem prihodu je Bianca porodila sina.

— "Tisto noč, ko se je otrok rodil, je nad Ferraro divjala huda nevihta in strelji groma so stresali dvorec, da se je mlada ženska tresla od strahu. Za to ali pa iz kakšnega drugega vzroka je Bianca naslednjega dne napadla mrzlica in dva dni se je borila s smrtjo. Paolo, ki je bil bled kakor duh, se ni oddaljil od postelje; naslonjen ob baldahin ni odvrnil pogleda z žene, ki se je obračala v postelji in v blodnji izgovarila nekolikokrat ime Giovanne. Drugi so menili, da govori Bianca o neki svoji prijateljici, toda midva s Paolom sva vedela, kdo je ta Giovanna. Proti dnevu je Bianca umrla. Kakor pokošena roža je ležala na blazinah in na njenem otroškem obrazu je zamrl izraz žalosti in trpljenja. Ko je zadnjič vzdihnila, se je Paolo vrgel na posteljo in padel v letargični spanec, iz katerega ga nismo mogli zbuditi, in njegovo hropče in pretrgano dihanje je bil edini znak življenja, sicer je bil podoben mrlju. Ohranili smo ga pri življenju s tem da smo mu vlivali vina v usta. Šele čez teden dni po Biankini smrti se je Paolo zbudil iz svojega čudnega spanja, toda bil je molčeč in nebržen.

— "Ko se je vrnil s pokopališča, kjer je dolgo molil nad Biankinim grobom, je Paolo izjavil, da se želi vrniti v Montignoso. Zaman sem ga nagovarjal, naj se izogiba preteklega kraja, ki je poln težkih spominov, Paolo se ni dal pregovoriti.

— Ali misliš, oče, da se prostovoljno vračam? Ne, sence žrtve me kličejo in jaz se jim ne morem upirati. Oh, njihova moč je strašna! — Je rekel in mi stiskal roko. — Ti ne veš, — je dostavil čez nekaj trenutkov, kakšen pekel preživljam, ko me prihajajo mučiti s svojimi očitanji, s svojo ljubeznijo in neizprosno zlobo. Nimam več moči, in da odkupim svoje grehe, pojdem za meniha. Obleka služabnika božjega in samostanski zidovi me bodo morebiti obvarovali preganjanja duhov. Toda moram se vrniti na mesto svojih zločinov, da poskusim z molitvijo in kesanjem pregnati strašna bitja, ki me mučijo.

— "Nisem se mogel protiviti njegovemu sklepu. Moje srce je čutilo, da je izgubljen in je krvavelo zaradi njegovega trpljenja.

— "Vrnili smo se torej v Montignoso. No Paolo ni hotel vstopiti v grad, ampak je šel naravnost v samostan. Zvesti Zeno je želel ostati pri njem za strežnika. Prior, moj stari prijatelj, se je zelo zanimal za usodo mojega sina in mu je skrajšal poskusno dobo, a Paolov bogati donos samostanu mu je približal ostale brate. Samo Enzo Castelli ga je sovražil in nekoč pri božji službi sem opazil, kako je

vpil svoj pogled, poln zlobnega zadošenja, na Paola.

— "Prve čase je bil Paolo bolj miren, toda nikoli ni govoril o prošlosti in jaz nisem vedel, če se mu še prikazuje duhovi. Samo Zena mi je povedal, da ga je večkrat dobil zjutraj na naslanjaču smrtno bledega, steklenih oči in potnega.

— "Tako po posvečanju se je njegovo stanje nenadoma poslabšalo. Včasih ga je napadla huda slabost, da je preležal dva ali tri dni v neki omotici; včasih pa ga je napadlo nekako blazno besnenje in tedaj je preklinjal, dolječ nebo, da je neizprosno, v zlobnem obupu je begal po hodnikih mahajoč s pohabljen roko — umetno roko je bil vrgel proč, — a nato se je večkrat vrgel na kolena in molil ter klical nebesko usmiljenje. Ti prehodi od besne jeze v mračni obup so mu izpodkopali zdravje; postajal je vedno bledejši, se razburjal in padal z duhom. Ves ta težki čas mi je bil Felicio zvest prijatelj. Prosil sem ga, naj ostane pri meni, kar je rade volje napravil. Tudi Paola je obiskoval in nekoč mi je rekel:

— "Mladi grof ne bo več dolgo živel. Vez, s katerimi se je zvezal s svojimi žrtvami, se tako močno, da ne morem določiti, koliko časa je treba, da se pretržejo. Te žrtve so zdaj postale njegovi krvniki in mu sesajo življenske sile. Molimo, da bi mu nebesko usmiljenje onstran groba podelilo pokoj.

— "Tako je prešel mesec. Nekega jutra je pridiral k nam Zeno ves iz sebe in povedal, da je imel Paolo ponoči zopet napad obupnega besnenja. Kakor da ga besni zasledujejo, je zbežal iz samostana in stekel po cesti, ki pelje ob bregu k jami. Zeno in še neki menih sta stekla za njim in videla, kako je Paolo na bregu jezera spodtaknil in se začel otepati, kakor da se z nekom bori, nato je padel v vodo. Očividca nesreče sta dvignila kriki, na kateri so prihiteli ostali menihi in potegnili truplo iz vode, toda Paolo je bil že mrtev.

— "Ne bom povedal, kaj sem pretrpel. Težko je izgubiti drago bitje, a tako kakor sem jaz izgubil edinega sina, je žalost dvakratna. Upanje, da je revež našel mir, ni trajalo dolgo, zakaj dobil sem žalosten, toda gotov dokaz, da grob ne zapira grešnirove duše. Celó tedaj, ko je truplo ležalo še v cerkvi, so menihi govorili, da so videli, kako so okoli krste neprestano švigale sence ženskih postav, in goreče so me prosili, naj popešimo s pogrebom.

— "Neki sosed je na samostanskem pokopališču sezidal grobno

kapelo in na mojo prošnjo mi jo je odstopil. Hitro sem dal napraviti oltar, na katerem so postavili kip Matere Božje in Razpelo, da bi se tam maše pele. — Naročil sem tudi sarkofag z izklesano Paolovo podobo.

— "V noči po posvečenju nagrobnega spomenika se je v kapeli zgodilo nekaj nenavadnega. Neki menih, ki je imel nočni obhod, je videl baže nekaj žensk z razčesanimi lasmi, med njimi je bila tudi nuna; te so se ukradle v kapelo, kakor je nastal notri strašen šum, kakor da bi se tepili. Brat Umberto ni bil strahopetec; stopil je bliže in razločno slišal kričanje, stokanje in ihtenje, pomešano z zlovesčim grohotom; nato se je razlegel silen tresk, kakor da se je zrušil sarkofag.

— "Ko sem odprl kapelo, sem videl, da je nekdo kip vrgel z oltarja, zakaj ležal je na tleh. Po padla me je taka groza, da sem zaklenil kapelo in stavil na vrata svoj pečat, da bi nihče ne mogel notri. Strašni dogodek je tako pretresel nesrečnega Zena, da se mu je zmešalo, in v svoji blaznosti je začel govoriti o Paolovi preteklosti, celo zgodbo o Giovanni, ki mu jo je moj sin zaupal v svoji slabi uri, ker je računal na njegovo udanost.

Ne bom govoril o boju z menihi, ki so hoteli vreči Paolovo truplo iz pokopališča. Tej sramoti sef ubežal le z denarjem in pa zaradi svojega visokega družabnega stališča; Montignoso pa mi je postal tako zopr, da sem sklenil iti proč in se naseliti na kakšnem drugem posestvu. V vsej okolici so mojega Paola nazivali "Maledetto" in jaz nisem mogel tega prenašati.

— "Čez nekaj dni pred mojim odhodom je prišel v grad nepričakovano oče Giovanne, — prej-

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

IMAMO POLNO ZALOGO
Philo radijev, kombinacije.
Lahko igrate gramofonske plošče brez šivank. Avtomatična premena plošč.

ANTON DOLGAN

15617 WATERLOO RD.
KENMORE 1299

Dobra prilika

Dva podjetna Slovenca, katera veseli in zanima Real Estate & Insurance, se naj oglašita v novem in modernem uradu

Mihaljevich Bros. Co.

6424 ST. CLAIR AVE.

BOLEČINE V KITAH NAGLO ODSTRANJENE

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

SLOVENIAN 124

šnji Ezio Castelli, — in mi podaril veliko sliko, ki jo je sam izdelal in katera je predočevala strašni prizor, ko je mrtva Giovanna zagrabila Paolovo roko.

— Shranite to sliko za strašno svojim potomcem. Ta slika naj bo dokaz, da niti najmočnejši gospod ne sme prezirati božjih in človeških postav.

— "Jaz sem hotel sežgati to

Bombardiranje Nemčije

Na sliki je videti ruševine v Nemčiji, ki so jih povzročile bombe angleških letalcev.

Japonski poslanik

Mož na levi je japonski poslanik za Združene države, admiral Kičisaburo Nomura, ki je te dni prispel v Washington.

Ubiti letalec

Kapitan R. S. Freeman, pilot ameriškega bombnika, ki je bil ubit z ostalo posadko letala, ko je bombnik treščil v greben neke gore v Nevadi.

Španski kralj?

Don Juan, 27 let stari sin bivšega španskega kralja, katerega je imenoval njegov oče Alfonso za svojega naslednika na prestolu, ako postane Španija zopet monarhija.

strašno sliko, toda Felicio mi je svetloval, naj jo obesim v veliki dvorani zazidanega krila, kjer pušcam tudi ta rokopol. Naj bi oni izmed mojih potomcev, ki ga najde, prebral vse in povedal svojim otrokom zgodbo njih nesrečnega prednika. Iz te zgodbe naj povzamejo nauk, da morejo samo pošteno življenje ter vera in pokora podeliti človeku mir na tem in onem svetu.

— "Jutri zapustim Montignoso, kamor se povrnem šele po smrti. Večni mir hočem uživati v grobnici svojih prednikov blizu

svojega nesrečnega sina. To noč bo Felicio zadnjič obhodil zazidano krilo, ki sem ga velel v večje varstvo obdati z zidom. Pri vseh izhodih bo učenjak izrekel čarodejne zagovore, ki naj zagrade vhod komurkoli, ki bi prišel pred Paolom semkaj. Še enkrat mi je Felicio zatrdil, da Paolo pride, in tedaj se odigra zadnje dejanje drame. Toda kdaj in na kakšen način se bo zgodila ta meni nerazumljiva reč, je znano samo Bogu.

— "Da ne bi oni, ki bo bral te vrste, mislil, da je Ridolfo Mon-

tignoso bebec, ki je prišel pamet zaradi izgube sina, podpisati to listino očetu nuno, ki je izpovedal Paola, ciu in svojemu zvestemu di Martinu. Zeno ne more sati, revež: nedavno je v jezeru kakor njegov brat".

— Slede podpisi in 1578. — je končal branj spod Zerald ter položil na mizo.

(Dalje sledi.)

OGLASAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Nemčija se pripravlja za napad na Anglijo

Na sliki vidimo vežbe Nemcev na francoskih in drugih obalah, ki se vežbajo za invazijo. Nak, vojak na desni, pa ne igra na harmoniko, kakor mogoče mislite, temveč se pripravlja, da potisne "magazin" 37mm nabojev v topovsko cev.

Vaje ameriškega vojaštva

Vojski ameriške 44. divizije napadajo skozi plinski dim v Fort Dix, N. J.

V vsaki slovenski hiši
s tukaj rojeno odraslo mladino
bi morala biti knjiga

"From Many Lands"

Spisal LOUIS ADAMIČ

Ta najnovejša knjiga našega slavnega rojaka je zbudila občo pozornost in odlično priznanje v ameriški javnosti.

"The New York Times" piše: "S to knjigo se je Louis Adamič lotil največjega problema, pred katerim stoji Amerika... Problem, katerega je načel, je tisočkrat težji kot gradnja Boulder ali Grand Coulee jez, in v svojih končnih zapletljivih je celo težji kot so dnevi problemi, katere rešuje predsednik Roosevelt ter oni, o katerih pravi Wendell Willkie, da se jih je voljan lotiti..."

"The Philadelphia Inquirer" piše: "Redkokdaj je še Amerika čula tako prepričevalen argument za ideal edinstva — apel, ki bi zvenel tako čisto in resnično, kot nam ga nudi Louis Adamič v tej svoji najnovejši knjigi."

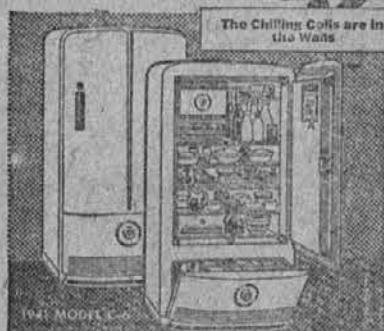
"The Cleveland Press" pravi: "Louis Adamič, avtor del kot 'The Native's Return' in 'My America,' je napisal važno in misel izzivajočo knjigo pod imenom 'From Many Lands.'"

Naročila za knjigo "From Many Lands" sprejema uprava "Enakopravnosti", 6231 St. Clair Ave. Vse knjige, ki jih naročite pri nas, so lastnoročno podpisane od pisatelja L. Adamiča. Cena \$3.50; po pošti 10c več.

You don't have to cover foods!

Frigidaire

COLD-WALL

6 8/10 cu. ft. size
New Low Price

167.75

A rel. inside and out! Guards vitamins... preserves moisture.

Druge Frigidaires od 112.75 naprej.

Lahka mesečna odplačila se prične šele 25. aprila. Vzamemo tudi North American Mortgage & Loan bančne knjižice.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE. 819 EAST 185th ST.
JERRY BOHINC in JOHN SUSNIK